

CK.0000071119

ỄN THỊ TỔ UYÊN

TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ

TRONG PHÁP LUẬT BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG Ở VIỆT NAM

AI NGUYỄN
HỌC LIỆU

597

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

**TRÁCH NHIỆM
PHÁP LÝ
TRONG PHÁP LUẬT
BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG
Ở VIỆT NAM**

**Biên mục trên xuất bản phẩm của
Thư viện Quốc gia Việt Nam**

Nguyễn Thị Tố Uyên

Trách nhiệm pháp lý trong pháp luật bảo vệ môi trường ở Việt Nam / Nguyễn Thị Tố Uyên. - H. : Chính trị Quốc gia, 2014. - 180tr. ; 21cm

Thư mục: tr. 169-176

1. Pháp luật 2. Bảo vệ môi trường 3. Trách nhiệm pháp lý
4. Việt Nam

344.597046 - dc23

CTF0127p-CIP

Mã số: $\frac{3.34(V)}{CTQG-2014}$

TS. NGUYỄN THỊ TỔ UYÊN

**TRÁCH NHIỆM
PHÁP LÝ
TRONG PHÁP LUẬT
BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG
Ở VIỆT NAM**

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
Hà Nội - 2014

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Môi trường có tầm quan trọng đặc biệt đối với đời sống con người và sự phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của một đất nước. Chính vì vậy, bảo vệ môi trường đã trở thành một vấn đề trọng yếu của toàn cầu và đang được nhiều quốc gia trên thế giới quan tâm đặc biệt. Tuy nhiên, trong những thập kỷ gần đây, môi trường thế giới đang có những thay đổi theo chiều hướng xấu đi, như: sự biến đổi của khí hậu toàn cầu, sự suy giảm tầng ôzôn đang làm cho trái đất ngày càng nóng lên, sự suy giảm của nhiều giống, loài động vật, thực vật, sự diệt vong của nhiều loài động vật quý hiếm, vấn đề cháy rừng, vấn đề chất thải, ô nhiễm, v.v..

Ở nước ta, từ khi chuyển sang nền kinh tế thị trường, cùng với sự phát triển của xã hội, đã nảy sinh nhiều vấn đề về môi trường. Môi trường đất, nước, không khí ở một số thành phố lớn, khu công nghiệp trung tâm và các khu đông dân cư đã và đang bị suy thoái, nguyên nhân chính là do nước thải sinh hoạt và nước thải của các khu công nghiệp chưa qua xử lý; tài nguyên thiên nhiên, đa dạng sinh học bị cạn kiệt với diện tích rừng ngày càng giảm; môi trường biển, ven bờ và hải đảo có dấu hiệu xuống cấp do việc khai thác quá mức và sử dụng các biện pháp đánh bắt mang tính hủy diệt làm cho các nguồn thủy sản bị giảm nghiêm trọng...

Để giải quyết hài hòa mối quan hệ giữa phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ môi trường theo hướng phát triển bền vững. Nhà nước đã ban hành hệ thống văn bản pháp luật về bảo vệ môi trường và các quy định về tổ chức và hoạt động của các cơ quan quản lý về môi trường. Tuy nhiên, việc vi phạm pháp luật về bảo vệ môi trường ở nước ta vẫn diễn ra thường xuyên. Một trong những nguyên nhân chính của tình trạng vi phạm pháp luật về bảo vệ môi trường là do hệ thống pháp luật về môi trường ở nước ta còn nhiều bất cập, chưa đầy đủ và rõ ràng, các cơ quan quản lý và bảo vệ môi trường còn chông chéo về chức năng, nhiệm vụ, mức xử phạt hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực bảo vệ môi trường chưa đủ mạnh để răn đe các chủ thể vi phạm.

Nhằm giúp bạn đọc có thêm tài liệu nghiên cứu, tìm hiểu vấn đề trách nhiệm pháp lý trong lĩnh vực bảo vệ môi trường, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật xuất bản cuốn sách: ***Trách nhiệm pháp lý trong pháp luật bảo vệ môi trường ở Việt Nam*** của TS. Nguyễn Thị Tố Uyên. Cuốn sách nghiên cứu tương đối toàn diện vấn đề trách nhiệm pháp lý trong việc hoàn thiện pháp luật bảo vệ môi trường ở Việt Nam hiện nay. Trên cơ sở phân tích một số vấn đề về cơ sở lý luận của trách nhiệm pháp lý; thực trạng vấn đề trách nhiệm pháp lý trong pháp luật bảo vệ môi trường ở Việt Nam hiện nay, trong đó chỉ rõ những bất cập về trách nhiệm pháp lý trong pháp luật bảo vệ môi trường, cuốn sách bước đầu đề xuất một số giải pháp nhằm tiếp tục hoàn thiện pháp luật về trách nhiệm pháp lý trong lĩnh vực này ở Việt Nam hiện nay.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 7 năm 2014

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

CHƯƠNG I

MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ TRONG PHÁP LUẬT BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG

I- NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ MÔI TRƯỜNG VÀ TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ TRONG LĨNH VỰC BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG

1. Nhận thức chung về môi trường

Mỗi một cơ thể sống dù là cá nhân con người hay bất kỳ một loại sinh vật nào tồn tại trên trái đất ở trong mọi trạng thái đều bị bao quanh và bị chi phối bởi môi trường. Vậy môi trường là gì? Nó được hình thành và có quá trình biến đổi như thế nào? Môi trường có vai trò gì đối với sự tồn tại và phát triển của xã hội loài người?

Xung quanh khái niệm môi trường, hiện nay có rất nhiều quan điểm khác nhau của các nhà khoa học, các tổ chức nghiên cứu ở trong nước và trên thế giới. Mỗi quan điểm đều cố gắng diễn đạt để đưa ra những lập luận hợp lý có sức thuyết phục ở các mức độ khác nhau.

Quan điểm thứ nhất cho rằng môi trường là sinh quyển, sinh thái cần thiết cho sự sống tự nhiên của con người, môi trường cũng là nơi chứa đựng những nguồn tài nguyên làm thành đối tượng của lao động sản xuất và hình thành các nguồn lực cần thiết cho việc sản xuất ra của cải vật chất của loài người, trong số này một số có thể tái tạo được, một số khác không thể tái tạo được. Trong quá trình khai thác, nếu mức độ khai thác nhanh hơn mức độ tái tạo thì gây ra tình trạng khan hiếm, suy kiệt hoặc khủng hoảng môi trường. Theo quan điểm này, khái niệm môi trường đề cập nhiều hơn tới môi trường tự nhiên, chưa thể hiện được mối quan hệ giữa tự nhiên và xã hội trong quan hệ tác động qua lại lẫn nhau hợp thành thể thống nhất của môi trường nói chung. Nét nổi trội và ưu điểm của quan điểm này là đã nêu được những yếu tố cấu thành của môi trường, đó là sinh quyển, sinh thái cần thiết cho sự sống tự nhiên của con người. Điểm hạn chế ở đây là các yếu tố sinh quyển, sinh thái được đề cập rất chung chung, chưa được cụ thể hóa. Trong khái niệm này, các yếu tố cấu thành môi trường chưa được đề cập đầy đủ. Qua cách diễn đạt thì khái niệm toát lên tính không gian của môi trường "là nơi chứa đựng những nguồn tài nguyên làm thành đối tượng của lao động". Trong khái niệm này, còn thiếu những yếu tố cơ bản cần thiết cho sự hợp thành của môi trường, đó là đất đai, động, thực vật, hệ sinh thái, còn tài nguyên không phải là yếu tố cơ bản duy nhất cấu thành môi trường; đồng thời, khái niệm này cũng chưa thể